6.1. Mecusiliğin Tarihçesi

KRONOLOJİK MECUSİLİK TARİHİİ	
Dönem	Olay
Zerdüştle başlayan ve Ahura Mazda'nın öne çıkarıldığı dönem.	• Bilgelik tanrısı Ahura Mazda'nın öne çıkartılarak tek tanrıcılığın temelleri atılmıştır. • İnsanların iyinin ya da kötünün tarafında olmalarına göre sonraki hayatlarının belirleneceği belirtilmiştir.
Daryus (MÖ 486) sonrası başlayan ve MS 3. yüzyıla kadar devam eden dönem.	• Daryus, Mecusiliğin yayılması için Anadolu'ya ve Avrupa'ya misyonerler göndermiştir. • Gidilen bölgelerin dinî yapılarından etkilenerek farklı Mecusilik yorumları çıkmıştır.
MS 7. yüzyıla kadarki Sasaniler Dönemi.	• Mecusiliğin sözlü gelenekleri yazıya geçirilmiştir. • Mecusilik'te tek tanrıcılıktan uzaklaşılarak düalist (ikili) tanrı inancı yerleşik hale gelmiştir. • Mecusilik, MS 272'de İran'da resmî din ilan edilmiştir.
Sasanilerin yıkılışından günümüze kadar olan dönem.	• İran'ı, Müslümanların fethetmesiyle, çok sayıda Mecusi İslamiyet'i seçmiştir. • Müslüman olmayan Mecusilere, zımmi (Ehl-i Kitap) muamelesi yapıldı ve İran'da kendi dinlerini yaşamalarına müsaade edilmiştir. • MS 9. yüzyılda Denkard, Bundahişn gibi Mecusi dinî metinleri derlenmiştir. • Mecusiliğin, Tanrı konusundaki düalist yapısı devam etmektedir (Şinasi Gündüz, Yaşayan Dünya Dinleri, s. 510; Mehmet Alıcı, Kadim İran'da Din, s. 17-34, 221-235; 267-281).